

Dækning ved den forøgede Trafik, som Statens Jernbaner vilde faae. Det var ifølge Initiativ af dette Thing, at det blev vedtaget, at Staten tillige skulde optræde som Aktieeier, Noget, jeg for Resten ikke tror har nogen særdeles pekuniær Interesse for Statskassen, men ganske vist kan have en vis Interesse med Hensyn til Indflydelsen paa Ledelsen af disse private Jernbaners Anlæg og Bestyrelse. Men vil man have, at Statskassen skal optræde som Aktieeier, forekommer det mig rigtig nok, at en Bestemmelse som den her foreslaaede er nødvendig, for at ikke det Hele skal blive en Illusion. Det ærede Medlem var ogsaa enig i, at en Begrænsning maatte der findes, men troede, at den bedst kunde gives, saaledes som den findes i den nævnte Lov af 21de Juni 1867. Jeg tror imidlertid, at han ved nærmere Betragtning af dette Forhold vil se, at disse Systemer ikke passe sammen; thi ved det ene har Staten overtaget en Garanti, hvilket altsaa nødvendiggjør, at der indrømmes Statskassen en ganske særegen Indflydelse baade paa Banens Anlæg og paa dens Drift, hvad jeg ikke kan anse for Andet end at være i høj Grad skadeligt lige over for Baner, som anlægges efter det System, som Loven af 23de Mai f. A. paabød. Jeg tror, at man vil have sig meget frabedt, naar man selv skal betale den, at skulle have en for stærk Indblanding fra Statsstyrelsens Side, hvilket denne nødvendigvis maa have, hvor man skal søge Begrænsningen ad den Vej, som det ærede Medlem anbefalede. Jeg skal ikke negte, at dette forekommer mig at være en overordentlig vanskelig Vej, thi det er fast umuligt forud at sige, hvad der absolut nødvendig gaar med til et saadant Anlæg. Enhver, som har lidt Erfaring i den Henseende, vil vide, at det er en overordentlig vanskelig Ting at begrænse Anlægs-kapitalen, hvorfor jeg ikke tror, at man ad den Vej kan komme til det Resultat, som Lovforslaget paa en ganske simpel Maade har søgt at træffe og ikke har truffet paa nogen som helst kneben eller paaholdende Maade; man har netop lagt den Beregning til Grund, som alle Vedkommende, der have havt med Sagen at gjøre, have anset for tilstrækkelig for en Banes Anlæg af den Beskaffenhed, som her er Tale om. Det ærede Medlem bemærkede fremdeles, at det kunde være nyttigt, om denne Paragraf i Loven af 23de Mai, hvorefter Driften kan sættes i Forbindelse med Statsbanedriften, kunde finde sin Anvendelse, forinden Banen var færdig, ja, forinden den var paabegyndt. Jeg vil dertil sige, at det har været min Opfattelse af denne Bestemmelse i Loven, at det ikke kunde ske, forinden Banen var i alt Fald meget nær ved at blive færdig; og det ærede Medlem maa ikke glemme, at det er afhængigt af, at Rigsdagen gennem Finantsloven bifalder de Betingelser, hvorunder det skal ske. Jeg tror i ethvert Tilfælde, at det er noget for tidligt at skulle binde sig, blot naar det ser ud, som om Kapitalen kunde skaffes

tilveie, og navnlig vil jeg strax nedlægge en Erindring imod det Bidrag til et saadant Baneanlæg, som det synes, at det ærede Medlem har in mento, nemlig at der skulde spares paa Driftsmateriel og Bygninger, idet Staten skulde lægge til af sit Materiel. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem mente, at det skulde ske mod en Erstatning af Selskabet, men i alt Fald er det dog en Ting, som det vil være vanskeligt at bestemme Noget om, forinden de nærmere Betingelser foreligge. At det ganske sikkert er et væsentligt Bidrag til Anlægget af en saadan Bane, naar man tror at kunne gjøre Regning paa, at Staten vil overtage en hel Del af Driftsudgifterne uden maasse at se saa meget nøie efter, om disse virkelig blive dækkede, skal jeg indrømme, men jeg tror paa den anden Side, at der ligger en særlig Opfordring til at være opmærksom paa ikke at give et Tilskud til denne Retning, forinden man er i Stand til nogenlunde at kunne overse, hvad dette vil have at sige. Naar der er nævnt „Lemvig eller dens Havn“, og det ærede Medlem mente, at det maatte komme til at afhænge af Selskabet, som anlægger Banen, hvad der skal vælges, saa vil jeg imod dette ikke fremsætte nogen aldeles bestemt Indsigelse, men jeg vil dog sige, at dersom der ikke maatte vise sig enten uoverstigelige Hindringer eller en ganske overordentlig Prisforskjellighed, vil jeg for mit Vedkommende holde paa, at Banen føres til Havnen, thi kun derved vil den faae sin rette Betydning.

Bagger: Jeg finder det ganske naturligt, at den ærede Minister ikke videre vilde indlade sig paa det af mig reiste Spørgsmaal angaaende Forholdene med Hensyn til de Nord for Limfjorden liggende Egne, da der foreligger, som jeg berørte, en Anledning til en nærmere Udtalelse fra den ærede Ministers Side overfor mig med Hensyn til dette Punkt. Jeg skal derfor nøies med overfor den ærede Minister at gjøre den korte Bemærkning, at jeg mener, at den Omstændighed, at der bliver anlagt en Bane til Lemvig, ikke vil have nogen Betydning overfor de Egne, hvorom der fra min Side er Tale. Men overfor det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 2den Valgkreds (Naberg) ser jeg mig nødsaget til at gjøre nogle ganske faa Bemærkninger i Anledning af de fra ham fremkomne Udtalelser. Det ærede Medlem mente, at det maatte være af stor Betydning for det paagjældende Amt, Thisted Amt, at faae en, som han udtrykte det, let, sikker og regelmæssig Forbindelse med den nærmeste Jernbanestation, og han mente, at dette kunde, i Overensstemmelse med hvad han tidligere har udtalt, lettest naas ved Hjælp af en Dampskibsforbindelse. Jeg skal tillade mig at gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at en sikker og regelmæssig Forbindelse virkelig ikke kan opnaas paa den af ham antydede Maade. Det er en Erfaring fra Limfjordssegnene, at en Dampskibs-